

Haber- Diyanet İşleri Başkanı'nın son yıllardaki tartışmalı açıklamaları

Adli yılı duayla açan Diyanet İşleri Başkanı, eleştirilere "İnanç; adalete, yargıya yansımaları istiyorlar, ortalığı ayağa kaldırıyorlar" yanıtı verdi. Erbaş, son yıllarda başka tartışmalı açıklamalarda da bulunmuştu.

Hilal Köylü'nün 7 Eylül 2021 tarihli haberi: [Diyanet İşleri Başkanı'nın son yıllardaki tartışmalı açıklamaları | Türkiye | DW | 07.09.2021](#)

Türkiye'de cumhuriyet tarihinde ilk kez adli yılın Diyanet İşleri Başkanı'nın duasıyla açılmasının yankıları sürüyor. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Yargıtay binasındaki Adli Yıl Açılış Töreni'nde okuduğu duaya, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Yargıtay Başkanı Mehmet Akarca da eşlik etti. Bu görüntü yargının bağımsızlığı tartışmalarını alevlendirdiği kadar din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması anlamına gelen laiklik ilkesinin de doğrudan çığnendiği yönündeki eleştirileri artırdı. Diyanet İşleri Başkanı Erbaş'ın törende dua etmesi, sosyal medya platformlarında, siyaset kulislerinde, yargı çevrelerinde tartışma yaratırken, Erbaş sert eleştirilere de maruz kaldı.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın tutumu üç yıldır uygulanan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle birlikte gündeme gelen "Türkiye tek adam rejimiyle mi yönetiliyor" sorusuna bir yenisini daha ekledi: "AKP iktidarı laiklik ilkesinden vaz mı geçiyor?"

CHP'den tepki

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş'ın adli yıl açılışında dua okumasıyla başlayan laiklik tartışmaları sürerken, sosyal medyada yeni bir yasal düzenleme talep etmesi de tepkilere yol açtı. Diyanet İşleri Başkanı'nın "siyaset yaptığı" görüşünü savunan CHP Sözcüsü Faik Öztrak, "eğer siyaset yapacaksa cüppesini çıkarması" gerektiğini bildirdi.

CHP Grup Başkanvekili Engin Altay ise "30 Ağustos'ta içinde Atatürk olmayan bir duanın altında Diyanet İşleri Başkanı'nın imzası vardır. Biz de söyleyince kızılıyor. Bunların, Allah'ın tahsildarlığına soyunmak gibi bir yaklaşımları da var ama bu memlekette, -Allah'tan kork-denecek son kişi Diyanet İşleri Başkanı'dır" çıkışında bulundu. Başkan Ali Erbaş'a "Allah'tan kork" diye seslenen Altay, "Sen Diyanet İşleri Başkanı'sın. Senin rehberin Erdoğan değil, senin rehberin Kur'an. Böyle bak hayata. Konuşurken de böyle konuş" çağrısı yaptı.

"Önderler olarak boş alan bırakmamamız lazım"

Eleştiriler karşısında AKP sessiz kalmayı tercih ederken, Erbaş adli yıl açılışı ile ilgili eleştirilere ise dün şu sözlerle yanıt verdi:

"Önderler olarak boş alan bırakmamamız lazım. Adaletsiz İslam olur mu? İnanç, sokakta olmasın insanın içinde olsun, evine, ticaretine, siyasetine, adaletine yargısına yansımaları. Görüyorsunuz ortalığı ayağa kaldırıyorlar."

Yüksek yargıda dualı açılış rahatsızlığı

"İktidarın Diyanet'ten talebi var"

13 milyar liralık dev bir bütçeye sahip Diyanet İşleri Başkanlığı'nın AKP döneminde üstlendiği rolleri ve konumunu incelediği "Biz Her Şeyiz/ Diyanet'in İşleri" kitabının yazarı Burcu Karakaş, Erbaş'ın bu sözlerinin ne anlama geldiğini şöyle yorumluyor:

"Ali Erbaş'ın sözleri iktidarın, dinin kamusal alanı düzenlemesine yönelik açık bir talebi olduğunu ortaya koydu. Esas görevi din hizmetlerini yürütmek olan Diyanet'in bu sınırın dışına çoktandır çıktığını söyleyebiliriz. Özellikle 2010 yılından bu yana faaliyet alanı gittikçe genişliyor. O da şu sebeple: İktidarın Diyanet'ten bir talebi var. Toplumsal sorunlara ya da iktidarın sorun olarak gördüğü konulara İslami referanslarla çözüm üretmesi isteniyor."

Karakaş'a göre Diyanet'in devlet işlerine karışmasının arkasında da AKP var. Karakaş, "Diyanet'in AKP iktidarı döneminde büyüdüğünü biliyoruz. Bu büyümenin bakanlıkların kimi yetkilerini paylaşmasına kadar gittiğine de biliyoruz. Yani eğitim, aile bakanlığı yetkilerinin Diyanet tarafından üstlendiğini görüyoruz. İktidarın laikliğe açmış olduğu bir savaş var. Bu savaşta Diyanet İşleri Başkanlığı'nın çok önemli bir aparat haline geldiğini söyleyebiliriz" diyor.

Tepki çeken açıklamalar

Adli yılın açılışında dua okumasının öncesinde de Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, tartışmalara neden olan çıkışlarda bulunmuştu.

Diyanet'in ve Başkan Erbaş'ın son yıllarda tepki çeken uygulama ve açıklamalarından bazıları şöyle:

- Diyanet İşleri Başkanı Erbaş'ın müzeden camiye dönüştürülen Ayasofya'nın minberinde 24 Temmuz 2020'de hutbe okurken elinde kılıçla durması tartışma yarattı.

- Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, 2018'de "Devletimizin üniter yapısı dolayısıyla Müslümanların ibadethanesinin cami olması münasebetiyle cami hem Sünninin hem Alevinin ibadet yeridir" sözleriyle Alevileri karşısına aldı.

- 2019'da Onur Yürüyüşü'nü "sapkınlık" olarak nitelendiren Erbaş, "Aileyi tahrip eden, insani ve ahlaki değerleri hiçe sayan söz konusu propagandanın, özgürlük, onur gibi kavramlarla servis edilmesi bir algı operasyonu ve aldatmacadır" sözleriyle eşcinselliğine yaklaşımını ortaya koydu.

- Erbaş, 2020'de Ramazan ayının ilk cuma günü verdiği hutbede eşcinselliği hedef alınca bunun "ayrımcılık" olduğunu belirten Ankara Barosu, Erbaş hakkında suç duyurusunda bulundu. Ancak, baro karşısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı buldu. Erdoğan, baronun suç duyurusu için "Herkes yerini, haddini bilecek. Zira Diyanet İşleri Başkanımıza yapılan saldırı devlete yapılan bir saldırdır" dedi.

- Erbaş, Nisan 2020'deki cuma hutbesinde, eşcinsellikle salgınla mücadele eder gibi mücadele edilmesinden yana tavır aldı ve "İslam zinayı en büyük haramlardan kabul ediyor. Lutiliği,

eşcinselliği lanetliyor. Nedir bunun hikmeti? Hastalıkları beraberinde getirmesi ve nesli çürütmesidir" açıklaması yaptı.

- Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, Şubat 2021'de Boğaziçi Üniversitesi protestoları sırasında da açıklamalarda bulundu. Erbaş, kişisel Twitter hesabından "Boğaziçi Üniversitesi önünde Müslümanların mukaddes mekânı kiblemiz Kâbe'ye ve İslami değerlerimize yönelik yapılan hadsiz saldırıyı kınıyorum. Diyanet İşleri Başkanlığı olarak konunun takipçisi olacağız ve bu saygısızlığı yapanlar hakkında yasal yollara başvuracağız" paylaşımında bulundu. Erbaş'ın bu paylaşımından sonra üniversitede tutuklamalar başladı.

- Ali Erbaş, Nisan 2020'deki bir hutbesinde de toplumu "sigara virüsü" ile mücadeleye çağırdı. İslam'a göre sigaranın "haram" olduğuna vurgu yapan Erbaş, "Gelin, İslam'a göre haram olan sigara ile topyekün mücadele edelim" çağrısı yaptı.

- Ali Erbaş, Diyanet'in özel önem verdiği alanlardan birinin gençlere yönelik manevi rehberlik çalışmaları olduğunu söylüyor. Gençlik ve Spor Bakanlığı ile 2015'te imzalanan protokolden beri Kredi ve Yurtlar Kurumu ve Türkiye Diyanet Vakfı yurtlarında ve öğrenci evlerinde manevi danışmanlar görevlendiriliyor.

- Erbaş, 2018'de 10 Kasım öncesi Cumhuriyet rejimine ve Atatürk'e hakaret içeren açıklamalarıyla tanınan yazar Kadir Mısıroğlu'na geçmiş olsun ziyaretinde bulundu. Ziyaret büyük tepki çekti.

- Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, bu yılın başında yayımladığı "Sosyal Medya Ahlakı" adlı kitapta, "sosyal medyada hukuki düzenlemelerin yetersiz kaldığı alanlarda "fıkıh"ın devreye girebileceği önerisine yer verildiği ortaya çıktı.